

Norsk
Tjenestemannslag

NTL
Forskningsinstitutter
25.9.2018

#NTLNorge #MittNTL

2.7 HØYERE UTDANNING OG FORSKNING

Kunnskap er en viktig kilde til innflytelse og bidrar til at hvert enkelt menneske aktivt kan delta i samfunnet. Utdanning og forskning er grunnlaget for videreutvikling av demokrati og velferd, og lik rett til utdanning er derfor et grunnleggende demokratisk prinsipp. Derfor mener NTL at overordnet styring og finansiering av utdannings- og forskningssektoren skal være et offentlig ansvar. Prioriteringer skal gjøres på bakgrunn av samfunnets behov og ikke underordnes kommersielle hensyn.

Universitetene og høyskolene må fortsatt være demokratisk styrte statlige forvaltningsorgan, slik at de kan ivareta sine samfunnsoppdrag i form av forskningsbasert undervisning, forskning og formidling.

Overordnet styring og finansiering av utdannings- og forskningssektoren skal være et offentlig ansvar. Prioriteringer skal gjøres på bakgrunn av samfunnets behov og ikke underordnes kommersielle hensyn.

NTL krever at en større del av finansieringen gis som basisbevilgning for å gi virksomhetene rom for å gjøre egne strategiske prioriteringer.

Finansieringen må støtte opp under den frie forskningen og ikke gjøres avhengig av konkurranse eller næringslivets prioriteringer. NTL krever at bevilgende myndigheter gir forskning et økonomisk løft med sikte på at Norges samlede forsknings- og utviklingsinnsats blir på 3 prosent.

En større andel av forskningsmidlene må kanaliseres direkte til institusjonene og ikke gjennom Forskningsrådet eller EU. Den sterke vekten på resultatbasert finansiering har skapt usunn konkurranse som hindrer samarbeid både mellom institusjoner og innen institusjoner. Større andel av midlene i Norges Forskningsråd bør gå til forskning satt i gang av forskerne selv.

NTL krever at en større del av finansieringen gis som basisbevilgning for å gi virksomhetene rom for å gjøre egne strategiske prioriteringer samtidig som den langsiktige grunnforskningen styrkes. Basiskomponenten må økes på bekostning av den resultatbaserte delen. Premiering av elitemiljøer må ikke hindre utvikling av forsknings- og utdanningsmiljøer i hele landet. Den individuelle forskningsretten må sikres.

Hovedregelen må være at vitenskapelige stillinger er delt mellom undervisning, forsknings- og utviklingsarbeid og formidling, slik at forskningsbasert undervisning sikres. Den akademiske friheten må ivaretas både på universitetene og høyskolene og i instituttsektoren.

Forskningsinstituttene må finansieres slik at de er konkurransedyktige, med tilstrekkelig og forutsigbar finansiering.

Norsk
Tjenestemannslag

PRINSIPP- OG PROGRAM

Offentlig finanserte forskningsinstitusjoner som universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter må være de største bidragsyttere til forskning på vesentlige samfunnsmessige oppgaver.

Forskningsinstituttene må gis grunnbevilgninger som er tilstrekkelige til å ivareta forskernes faglige utvikling. Forskningsinstituttene må finansieres slik at de er konkurransedyktige, med tilstrekkelig og forutsigbar finansiering. Internasjonalisering av utdanning og forskning må bygge på samarbeid mellom ulike nasjonale utdanningssystemer og ikke gjøres til en handelsvare.

Kvaliteten i høyere utdanning er nært knyttet til de mulighetene studenter har til å bidra innen fagområdene de er knyttet til. NTL mener det må legges til rette for at flere studenter får praktisk erfaring med forskning gjennom studieløpet, samt at praksisordningene styrkes. Et godt læringsutbytte krever et helhetlig og inkluderende læringsmiljø som tar hensyn til faglige, sosiale og velferdsmessige forhold ved studiesituasjonen.

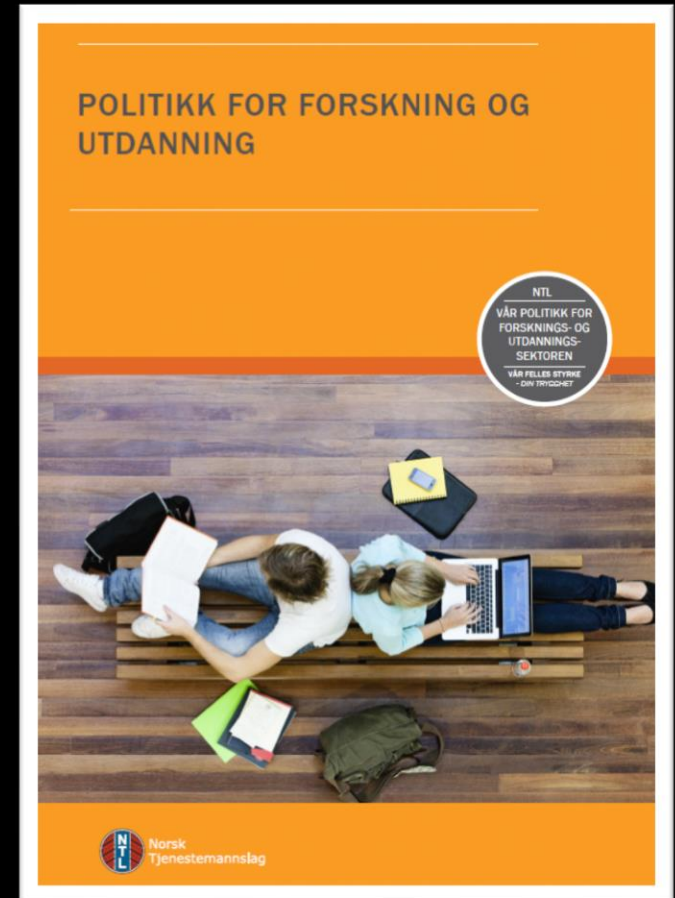
NTLs arbeidsgruppe – hva gjorde vi og hvorfor

- Forbundsstyret nedsatte gruppa
- Utforme politikk rundt de viktigste utfordringene for forskning og utdanning gitt utfordringen med ei regjering som vil ha færre institusjoner, styrke elitemiljøer og endre finansieringssystemet
- Deltakerne i gruppa kom fra UH- og forskningssektoren og hadde ikke sentrale verv i NTL
- Paul Bjerke sekretær og Arvid Ellingsen fra LO deltok
- Forbundsstyret vedtok politikken

NTLs forskningspolitikk

- Lik rett til utdanning
- Lønns og arbeidsforhold
- Mål- og resultatstyring
- Mangfold i utdanningen
- Fri forskning
- Styringsordninger
- Internasjonalisering

Lik rett til utdanning

- Kunnskap er makt!
- Reelt lik rett til utdanning – uansett bakgrunn (studiefinansiering, bolig, støtteordninger, desentraliserte utdanninger etc.)

Lønns- og arbeidsforhold

- Faste stillinger og like karrieremuligheter for kvinner og menn
- Kollektive rettigheter (herunder tariff)
- Kvalifikasjonsprinsippet, kollegiale ansettelsesprosesser og mangfoldsrekruttering til lederstillinger
- Rett til forskningstid
- Detaljert tidsregistrering må motarbeides

Mangfold i utdanningen

- Tilsettinger i vitenskapelige toppstillinger må gjøres på grunnlag av vitenskapelige kvalifikasjoner og pedagogisk kompetanse
- Til praksisnær utdanning kan også søkere med bred yrkeserfaring ansettes (uten phd)
- Utdanning skal være forskningsbasert
- De to karriereløpene i akademia (amanuensis/professor vs. lektor/dosent) må bli reelt likestilte

Styringsordninger

- Ansatte skal ha flertall i styrene og andelen ansattevalgte i styrene ved forskningsinstituttene må økes
- Valgt rektor skal være normalmodell og også valgte ledere på lavere nivå
- Demokratiet ved institusjonene må styrkes

Fri forskning

- Statlige forskningsmidler skal i mye større grad gå direkte til institusjonene
- Flere midler må brukes til frie og forskerinitierte prosjekter
- Forskningen skal være fri og oppdragsforskning må organiseres adskilt fra den frie forskningen

Mål- og resultatstyring

- Økt basisbevilgning
- Tillitsbasert styring med overordnede politiske mål og stor grad av faglig autonomi
- Forskningsinstituttene må gis grunnbevilgninger som er tilstrekkelige til å ivareta forskernes faglige utvikling.
- Forskningsinstituttene må finansieres slik at de er konkurransedyktige, med tilstrekkelig og forutsigbar finansiering.

Forskningsinstituttene

- Tredelt finansiering: helstatlig, betydelige grunnbevilgninger fra departementer eller oppdragsinntekter.
- Mindre offentlige grunnbevilgninger i dag – må endres!
- Utfordringer i internasjonal konkurranse med institutter med høyere grunnfinansiering.
- For detaljerte/snevre bestillinger fra offentlig sektor.
- Konkurranse fra konsulentselskaper uten forskningsmessig standard. Jakten på lett anvendbare svar er en trussel mot forskningen!
- Krevende økonomisk situasjon gir økt press på lønns- og arbeidsvilkår.

Pengestrømmen i forskningen (2014)

- Næringslivet 24 761 mill
- Universitets- og høgskolesektoren 16 720 mill
- Instituttsektoren 12 300 mill

- Andel BNP 1,71%

Offentlig eierskap og forskning

- Offentlig eierskap viktig for å sikre forskning i selskapene, men bruker staten sin eiermakt?

Klima, et eksempel: Staten **MÅ** være med på laget

- Som innovatør
- Som tilrettelegger
- Som trygghetsskaper

Statlig innsats, forskning og utvikling

- Vi trenger mer forskning og utvikling av miljøteknologi og fornybar energi! Norge bør være et foregangsland.

Hvordan brukes politikken på forbundsnivå?

- Skriftlige høringsinnspill
- Høringer i Stortinget
- Partiprogramprosesser
- Rekruttering

- Påvirkningsarbeid inn mot LO

Sak 5

LANDSMØTE
2018 #mittrol

„ Prinsipp- og
handlingsprogram
2019 – 2022

„ Uttalelser

Prinsipp og handlingsprogram 2019-2022 herunder uttalelser

Last ned:

5.1 Prinsipp- og handlingsprogram

*5.2 Uttalelser (kommer etter
landsstyrets møte i oktober)*

Kapittel 4 Forskning og utdanning

- 1218 Overordnet styring og finansiering av utdannings- og forskningssektoren er et offentlig ansvar.
- 1219 Universitetene og høgskolene må fortsatt være demokratisk styrte statlige forvaltningsorgan.
- 1220 Prioritering må gjøres på bakgrunn av samfunnets behov og må ikke underordnes kommersielle
- 1221 hensyn. Internasjonalisering av utdanning og forskning må bygge på samarbeid mellom ulike
- 1222 nasjonale utdanningssystemer og utdanning må ikke gjøres til en handelsvare.
- 1223
- 1224 Finansiering av sektoren må støtte opp om den frie forskningen. NTL krever at en større del av
- 1225 finansieringen gis som basisbevilgning, på bekostning av den resultatbaserte delen. Finansieringen
- 1226 må gjøres uavhengig av konkurranse eller næringslivets prioriteringer. NTL krever at bevilgende
- 1227 myndigheter gir forskning et økonomisk løft med sikte på at Norges samlede forsknings- og
- 1228 utviklingsinnsats blir på 3 prosent av BNP.

Men...

Vi vet hvor god politikk NTL har på dette området.
Hvordan sørger vi for at alle medlemmer og
potensielle medlemmer også får vite det?

